

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №12/20.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №10/16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УСТОЙЧИВОСТ ЧРЕЗ БИЗНЕС МОДЕЛИ И ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ”

ЗА СПЕЦ: „Бизнес администрация (с преподаване на английски език)“; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5, СЕМЕСТЪР: 10

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Д. Серафимова)

2.
(проф. д-р Ю. Василев)

Ръководител катедра:

„Управление и администрация“ (доц. д-р Д. Серафимова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Устойчивост чрез бизнес модели и дигитална трансформация“ има за цел да разшири теоретичните знания на студентите за съвременните възможности за създаване на стойност и управление на процесите на трансформация в организациите чрез интегриране на устойчивостта в бизнес моделите на компаниите в условията на дигитална трансформация.

Основната цел на дисциплината е студентите да получат специализирани управленски познания за класическите и съвременните разбирания за създаването и модифицирането на бизнес моделите на компаниите. Акцентира се върху ролята на дигиталните трансформации, устойчивото развитие и глобализацията, пораждащи необходимостта от разработване на нови или подобряване на съществуващи бизнес модели на организациите.

Студентите могат да прилагат придобитите знания и умения от тази дисциплина в практическата си работа по проектиране на нови бизнес модели или подобряване на съществуващи в организациите, за да приложат холистичен подход за интегриране на проблемите на устойчивостта в цялостната дейност на компанията.

В хода на обучението се прилагат и развиват следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г.: дигитална и предприемаческа.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
1. ЕВОЛЮЦИЯ НА ИДЕИТЕ ЗА КОРПОРАТИВНА УСТОЙЧИВОСТ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ		6	6	
1.1.	Развитие на идеите за устойчивост и устойчиво развитие			
1.2	Съвременни концепции за корпоративна устойчивост и взаимовръзка с концепциите за устойчиво развитие, корпоративна социална отговорност, социален бизнес, социално предприемачество, социални иновации, зелена, синя, социална, споделена и сребърна икономика			
1.3	Международни организации и институции, подкрепящи устойчивото развитие и корпоративната устойчивост			
1.4	Оценяване, валидиране и отчитане на корпоративната устойчивост			
2. ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА БИЗНЕСА – СЪЩНОСТ, РОЛЯ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ		4	4	
2.1	Дигитална трансформация на бизнеса – основни понятия: дигитализация, дигитална среда, дигитална трансформация, дигитален бизнес, дигитална икономика, дигитална стратегия, дигитално лидерство			
2.2	Същност и характеристики на дигиталната бизнес среда			
3. СЪВРЕМЕННИ ТЕХНОЛОГИИ, ПРИЧИНЯВАЩИ ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦИЯ		5	5	
3.1	Облачни технологии (Cloud-based platforms)			
3.2	Интернет на нещата (IoT)			
3.3	Бизнес анализи (Business intelligence)			
3.4	Изкуствен интелект и машинно обучение			
3.5	Добавена и виртуална реалност, чатботове, блокчейн, роботика			

	и др.			
4.	РАЗРАБОТВАНЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛИ В ОРГАНИЗАЦИИТЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНОВАЦИИ В ТЯХ	5	5	
4.1	Същност на бизнес модела и бизнес моделирането като компонент на общия мениджмънт			
4.2	Елементи и етапи в проектирането на бизнес модели на организациите			
4.3	Роля на дигиталната трансформация за оптимизиране на бизнес процесите в компаниите			
4.4	Преход от традиционни към дигитални бизнес модели			
5.	МЕТОДОЛОГИИ ЗА БИЗНЕС МОДЕЛИРАНЕ	5	5	
5.1	Canvas-методологии – Business Model Canvas, Lean Startup Canvas, Value Proposition Canvas			
5.2	Методологии за описание на дигитални бизнес модели - St. Gallen Business Model Navigator: Magic Triangle; Модел на стойностен дизайн; ДНК модел			
6.	ПОДХОДИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И СТРАТЕГИИ ЗА МАЩАБИРАНЕ НА УСТОЙЧИВИ БИЗНЕС МОДЕЛИ	5	5	
6.1	Подходи, етапи и предизвикателства пред мениджърите при разработване на устойчиви бизнес модели			
6.2	Основни архетипи на устойчивите бизнес модели			
6.3	Стратегии за мащабиране на устойчиви бизнес модели			
6.4	Примери от международната бизнес среда за успешни на устойчиви бизнес модели			
	Общо	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсов проект – по предварително зададена тема	1	40
1.2.	Писмени задачи по зададена тема	1	40
1.3.	Тест (въпроси от смесен тип)	1	40
	Общо за семестриалното оценяване:	3	120
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	60
	Общо за сесийното оценяване:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	4	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Ciulli et al. (2022). Sustainable business model innovation and scaling through collaboration. *Environmental Innovation and Societal Transitions* 45 (2022) 289–301.
2. Hultberg, E., Pal, R. (2023) Exploring Scalability from a Triple Bottom Line Perspective: Challenges and Strategic Resources for Fashion Resale. *Circular Economy and Sustainability* 3.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Baumers, M., Dominy, J., (2022). *Practical Management for the Digital Age. An Introduction to Engineers, Scientists, and Other Disciplines*. CRC Press, Taylor & Francis Group. Boca Raton, London, NY.
2. European Commission – Statement 14/29: Disclosure of non-financial information by certain large companies. Brussels, 26 February 2014
3. Ludeke-Freund, F. (2009) Business Model Concepts in Corporate Sustainability Contexts: From Rhetoric to a Generic Template for 'Business Models for Sustainability'. Centre for Sustainability Management (CSM), Leuphana Universität Lüneburg.
4. Magretta, J. (2002) Why business models matter. *Harvard Business Review*, 80(5), pp.86–92.
5. Nosova, S. et.al. (2018) The Digital Economy as a New Paradigm for Overcoming Turbulence in the Modern Economy of Russia. *Sociacion de Profesionales y Tecnicos del CONICIT*, Vol. 39: 27
6. Nosratabadi, S., et. al. Sustainable business models: a review. *MDPI: Sustainable*, 2018, p.2
7. Osterwalder, A., Pigneur, Y. (2010). *Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers*. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey.
8. Ross, J., Beath, C., Mocker, M. (2019) *Designed for digital: How to architect your business for sustained success*. The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, London, England.
9. Stampfl, G. (2016) *The Process of Business Model Innovation: An Empirical Exploration*. Springer Gabler (Springer Fachmedien Wiesbaden 2016)
10. Steiber, A., (2018) *Management in the Digital age: Will China Surpass Silicon Valley?* Springer. Cham, Switzerland.